

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ
ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐ

ՀՐԱՄԱՆ

No 717-Ա/2

«21» ապրիլի 2022 թ.

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ
ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿՈՄԻՏԵԻ ԵՎ ԻՏԱԼԻԱՅԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԻ ԿՈՂՄԻՑ
ԱՆՑԿԱՑՎՈՂ ԳԻՏԱԿԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՅ-ԻՏԱԼԱԿԱՆ ՀԱՄԱՏԵՂ
ԹԵՄԱՆԵՐԻ ԱԶԱԿՑՈՒԹՅԱՆ «ՀՀ ԿԳՄՄՆ ԳԿ – ԻՀ ԱՀԽ - 2023» ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ
ՄՐՑՈՒՅԹԻ ՀՐԱՎԵՐԻ ՓԱԹԵԹԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Առաջնորդվելով Հայաստանի Հանրապետության վարչապետի 2019 թվականի հունիսի 1-ի N 661-Լ որոշմամբ հաստատված Հայաստանի Հանրապետության կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության կանոնադրության 4-րդ գլխի 19-րդ կետի 20-րդ ենթակետով՝

Հ Ր Ա Մ Ա Յ ՈՒ Մ ԵՄ

- Կազմակերպել ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության գիտության կոմիտեի և Իտալիայի Հանրապետության ազգային հետազոտությունների խորհրդի կողմից անցկացվող գիտական հետազոտությունների հայ-իտալական համատեղ թեմաների աջակցության «ՀՀ ԿԳՄՄՆ ԳԿ – ԻՀ ԱՀԽ - 2022» մրցույթը:
- Հաստատել մրցույթի հրավերի փաթեթը՝ համաձայն Հավելվածի:
- Սույն հրամանի կատարման հսկողությունը հանձնարարել Հայաստանի Հանրապետության կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության գիտության կոմիտեի նախագահ Սարգիս Հայրոսյանին:

ՎԱՀՐԱՄ ԴՈՒՄԱՆՅԱՆ

ՀՐԱՎԵՐ

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ
ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿՈՄԻՏԵԻ ԵՎ ԻՏԱԼԻԱՅԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԻ ԿՈՂՄԻՑ
ԱՆՑԿԱՑՎՈՂ ԳԻՏԱԿԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՅ-ԻՏԱԼԱԿԱՆ ՀԱՄԱՏԵՂ
ԹԵՄԱՆԵՐԻ ԱԶԱԿՑՈՒԹՅԱՆ
«ՀՀ ԿԳՄՍՆ ԳԿ – ԻՀ ԱՀԽ - 2023» ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՄՐՑՈՒՅԹԻ**

1. Ընդհանուր դրույթներ

- 1.1. Գիտական հետազոտությունների հայ-իտալական համատեղ թեմաների (այսուհետ՝
Թեմա) աջակցության մրցույթը (այսուհետ՝ Մրցույթ) անցկացվում է համաձայն ՀՀ
կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության գիտության կոմիտեի
(այսուհետ՝ Կոմիտե) և Իտալիայի Հանրապետության ազգային հետազոտությունների
խորհրդի (այսուհետ՝ ԱՀԽ) միջև 2022 թվականի ապրիլին ստորագրված «Գիտության և
տեխնոլոգիաների ոլորտներում համագործակցության մասին» համագործակցության
ծրագրի դրույթների:
- 1.2. Կոմիտեն Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի գիտական և
գիտատեխնիկական գործունեության պայմանագրային (թեմատիկ) ֆինանսավորման
շրջանակներում գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության Հավելված 1-ում
թվարկված բնագավառների մասնագիտություններով գիտական հետազոտությունների
իրականացման համար 12 կամ 24 ամիս տևողությամբ դրամաշնորհներ կտրամադրի
մինչև 10 անձից բաղկացած գիտական խմբերի (այսուհետ՝ Խումբ) ղեկավարների
նախաձեռնությամբ ներկայացված և մրցութային կարգով ընտրված Թեմաներին:
- 1.3. Մրցութին մասնակցության գիտական նախագծերի հայտերը (այսուհետ՝ Հայտ)
ներկայացվում են Հայաստանի Հանրապետության և Իտալիայի Հանրապետության
գիտնականներից կազմված խմբերի կողմից:
- 1.4. Հայտը չի քննարկվում, եթե՝
  - չի պարունակում բոլոր անհրաժեշտ փաստաթղթերը,
  - չի բավարարում Մրցույթի հրավերի պայմաններին,

- միաժամանակ ներկայացված է Կոմիտեի կողմից անցկացվող այլ մրցույթների,

- բովանդակությամբ համընկնում է Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեից ֆինանսավորվող կամ ֆինանսավորված որևէ այլ թեմայի/ծրագրի հետ,

- Խմբի ղեկավարը չի ներկայացրել նախկինում իրականացված գիտական թեմայի/ծրագրի վերաբերյալ հաշվետվություն (այսուհետ՝ Հաշվետվություն) կամ վերջինիս վերաբերյալ մասնագիտական փորձագիտական խորհուրդը (այսուհետ՝ Խորհուրդ) տվել է բացասական եզրակացություն,

- ներկայացվել է միայն Կոմիտե կամ միայն ԱՀԽ:

1.5. Մտավոր սեփականության հեղինակային կամ արտոնագրային իրավունքի օբյեկտ հանդիսացող նյութեր պարունակող Հայտ, իսկ այնուհետև Հաշվետվություն ներկայացնելու դեպքում Խմբի ղեկավարը պետք է առաջնորդվի «Հեղինակային իրավունքի և հարակից իրավունքների մասին» և «Գյուտերի, օգտակար մոդելների և արդյունաբերական նմուշների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով սահմանված դրույթներով:

1.6. Թեմայի կատարման ընթացքում համատեղ ստացած գիտական արդյունքի նկատմամբ հեղինակային իրավունքի շուրջ ծագած վեճերը հայաստանյան և իտալական կողմի ղեկավարները կլուծեն խորհրդակցությունների և քննարկումների միջոցով:

1.7. Թեմայի շրջանակում համատեղ իրականացված հետազոտության արդյունքները գիտական ամսագրերում հրապարակելիս անհրաժեշտ է նշել Կոմիտեի կողմից ստացած աջակցության մասին.

- *Հետազոտությունն իրականացվել է ՀՀ գիտության կոմիտեի ֆինանսական աջակցությամբ՝ _____ ծածկագրով գիտական թեմայի շրջանակներում:*

- *Исследование выполнено при финансовой поддержке Комитета по науке РА в рамках научного проекта № _____.*

- *The work was supported by the Science Committee of RA, in the frames of the research project № _____.*

1.8. Թեմայի իրականացման ընթացքում Կոմիտե է ներկայացվում ընթացիկ (12-ամսյա) և իսկ ավարտից հետո՝ ամփոփիչ Հաշվետվություն, որը ենթարկվում է գիտական փորձաքննության:

1.9. Թեմայի իրականացման ընթացքում Կոմիտեն կարող է իրականացնել Թեմայի մշտադիտարկում և արդյունքները ներկայացնել Խորհրդին:

- 1.10. Թեմայի ֆինանսավորումը դադարեցվում է ընթացիկ Հաշվետվությունը սահմանված ժամկետում չներկայացնելու կամ վերջինիս վերաբերյալ Խորհրդի գիտական փորձաքննության բացասական եզրակացության հիման վրա:
- 1.11. Կոմիտեն կարող է ֆինանսավորման երաշխավորված Թեմայի և Հաշվետվության անտափանցիները հրապարակել տպագիր կամ էլեկտրոնային եղանակով:

2. Մասնակիցներին ներկայացվող պահանջները

- 2.1. Խմբի բոլոր անդամները պետք է հանդիսանան Հայաստանի Հանրապետության մշտական քաղաքացիներ կամ ռեզիդենտներ, ինչպես նաև Թեմայի կատարման ընթացքում բնակվեն Հայաստանի Հանրապետությունում:
- 2.2. Թեմայի իրականացման վայր կարող է հանդիսանալ գիտական և գիտատեխնիկական գործունեություն իրականացնող պետական գիտական կազմակերպությունը կամ բարձրագույն ուսումնական հաստատությունը (այսուհետ՝ Կազմակերպություն):
- 2.3. Խմբի ղեկավար կարող է լինել այն անձը, ով՝
- ծնվել է 1952 թվականի հունվարի 1-ից հետո,
  - ունի գիտական աստիճան:
- 2.3.1. Խմբի ղեկավարը, վերջին 5 տարիների համար պետք է ներկայացնի.
- Հավելված 1-ի Բաժին 1-ով ներկայացված գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության բնագավառների համապատասխան մասնագիտություններով իրականացվելիք Թեմաների համար՝
- առնվազն երկու գիտական հոդված՝ ըստ «Institute for Scientific Information (ISI JCR)»-ի տվյալների ազդեցության գործակից (այսուհետ՝ ԱԳ)՝ ունեցող ամսագրերում,
  - կամ չորս գիտական հոդված միջազգային գիտատեղեկատվական շտեմարաններում (այսուհետ՝ ՄԳՇ) («*Science Citation Index Expanded (SCIE)*», «*Social Sciences Citation Index (SSCI)*», «*Emerging Sources Citation Index (ESCI)*», «*Arts&Humanities Citation Index (AHCI)*», գրքերի հղման ինդեքսի (*Book Citation Index*) հրատարակիչների ցանկում ներառված հրատարակչություններում հրատարակված գրքի գլուխ կամ հոդված ժողովածուներում կամ «*Scimago Journal & Country Ranking (SJR)*» պորտալում՝ առնվազն Q4 քառորդում) ընդգրկված ամսագրերում,
  - կամ մեկ՝ առնվազն 5 տպագրական մամուլ ծավալ ունեցող մենագրություն, կոլեկտիվ մենագրություն կամ գիտական աշխատություն՝ հրատարակված Web of Science գիտատեղեկատվական հարթակի գրքերի հղման ինդեքսի (*Book Citation Index*)

հրատարակիչների ցանկում ներառված հրատարակչություններում (այսուհետ՝ Մենագրություն):

2.3.2 Հավելված 1-ի Բաժին 2-ով ներկայացված գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության բնագավառների համապատասխան մասնագիտություններով իրականացվելիք Թեմաների համար՝

- առնվազն մեկ գիտական հոդված ԱԳ ունեցող ամսագրերում,
- կամ երկու գիտական հոդված ՄԳՇ ընդգրկված ամսագրերում,
- կամ մեկ Մենագրություն:

ԱԳ ունեցող ամսագրում 1 հոդվածը համարժեք է ՄԳՇ 2 հրապարակմանը, իսկ 1 մենագրությունը համարժեք է ԱԳ ունեցող ամսագրերում 2 հոդվածի:

2.3.3 Բեալի ցանկերում (Beall's list, <https://beallslist.net/>) ներառված կեղծ կամ «գիշատիչ» հրատարակչություններում կամ պարբերականներում հրատարակված աշխատություն ներկայացնելու դեպքում Հայտը գիտական փորձաքննության ենթարկելու հարցը կքննարկվի Հայտերի գնահատման նպատակով ստեղծված մասնագիտական փորձագիտական խորհրդում (այսուհետ՝ Խորհուրդ):

2.4. Խմբի անդամները (ներառյալ ղեկավարը) չեն կարող ընդգրկվել Մրցույթին ներկայացված մեկից ավելի Հայտերում:

2.5. Խմբում պետք է ընդգրկվի առնվազն երկու կատարող, ովքեր ծնվել են 1987 թվականի հունվարի 1-ից հետո: Նշված տարիքային շեմը կարող է ավելանալ՝

- ՀՀ զինված ուժերում ծառայած լինելու դեպքում՝ հավելյալ 2 տարով,
- երեխայի խնամքի արձակուրդի դեպքում՝ յուրաքանչյուր երեխայի համար հավելյալ 1 տարով:

2.6. Խմբում որպես երիտասարդ կատարողներ կարող են ընդգրկվել բակալավրի և մագիստրոսի որակավորման աստիճան ունեցող անձինք, դիպլոմավորված մասնագետները, ինչպես նաև բակալավրիատի և մագիստրատուրայի ուսանողներ:

2.7. Մրցույթի հայաստանյան և իտալական կողմերի հայտատուները միմյանց հետ համաձայնեցնում են ներկայացվող նախագծի բովանդակությունը, որը կարող է տարբեր լինել՝ կախված կողմերի առջև դրված խնդիրներից, սակայն ներկայացված նախագծի վերնագրերը պետք է համընկնեն: Վերջնականապես ձևավորված և համաձայնեցված Հայտը հայաստանյան կողմը ներկայացնում է Կոմիտե, իսկ իտալական կողմը՝ ԱՀԽ:

2.8. Հայտի համապատասխանությունը վերը նշված պայմաններին երաշխավորում է ղեկավարը:

3. Ակնկալվող արդյունքները

3.1. Ծրագրի ավարտից հետո Խմբի անդամները տվյալ Թեմայի շրջանակներում պետք է ունենան Հրավերի «1.7» կետով սահմանված նշումով հրապարակումներ.

- առնվազն մեկ գիտական հոդված «Scimago Journal & Country Ranking (SJR)»-ում ամսագրերի դասակարգման առաջին, երկրորդ կամ երրորդ քառորդում (Q1, Q2 կամ Q3 quartile) ընդգրկված ամսագրերում (<https://www.scimagojr.com/journalrank.php>),

- կամ առնվազն երկու գիտական հոդված միջազգային գիտատեղեկատվական շտեմարաններում («Arts&Humanities Citation Index (AHCI)», «Science Citation Index Expanded (SCIE)», «Social Sciences Citation Index (SSCI)», «Emerging Sources Citation Index (ESCI)» կամ «Scimago Journal & Country Ranking (SJR)») ընդգրկված պարբերականներում,

- կամ մեկ՝ առնվազն 5 տպագրական մամուլ ծավալ ունեցող մենագրություն, կոլեկտիվ մենագրություն կամ գիտական աշխատություն՝ հրատարակված Web of Science գիտատեղեկատվական հարթակի գրքերի հղման ինդեքսի (Book Citation Index) հրատարակիչների ցանկում ներառված հրատարակչություններում:

3.2. Հրավերի «3.1» ենթակետում նշված պայմանը չկատարելը/կատարելը կանդորադառնա հետագայում Կոմիտեի հայտարարած մրցույթներին Խմբի անդամների կողմից ներկայացվելիք հայտի փորձագիտական գնահատականի վրա՝ դրանից հանելով կամ գումարելով տվյալ մրցույթում հայտի առավելագույն գնահատականի 5 տոկոսի չափով միավոր՝ որպես Խմբի ղեկավար և 1 տոկոսի չափով միավոր՝ որպես կատարող ընդգրկված լինելու դեպքում: Հանրագումարում կհանվի (կամ կգումարվի) տվյալ մրցույթում հայտի առավելագույն գնահատականի ոչ ավելի, քան՝ 5 տոկոսի չափով միավոր: Հետագա մրցույթներին Խմբի անդամների կողմից ներկայացված հայտի փորձագիտական գնահատականի նվազեցումը կչեղարկվի Թեմայի ավարտից հետո Կոմիտե ներկայացվող ամփոփիչ Հաշվետվությունն ընդունելու մասին Խորհրդի եզրակացության հիման վրա:

3.3. Թեմայի իրականացման ընթացքում Խմբի անդամները պետք է ապահովեն Թեմայի և (կամ) գիտության տվյալ բնագավառի վերաբերյալ գիտահանրամատչելի նյութերի ստեղծում և տարածում (հարցազրույցներ, գիտահանրամատչելի ամսագրերում հրապարակումներ, տեսանյութեր, լայն լսարանի համար քննարկումների կազմակերպում

և այլն), որոնք հաշվի կառնվեն Խորհրդի կողմից ամփոփիչ Հաշվետվությունն ընդունելու մասին եզրակացություն տալիս:

4. Հայտ ներկայացնելը

4.1. Հայտը լրացնում և ներկայացնում է Խմբի ղեկավարը՝ Կոմիտեի հայտերի և հաշվետվությունների առցանց grants.scs.am համակարգի (այսուհետ՝ Համակարգ) միջոցով՝ մինչև 2022 թվականի հունիսի 30-ը ներառյալ (Հայտի ուղարկման հնարավորությունն արգելափակվում է Երևանի ժամանակով ժամը 18:00-ին):

4.2. Կոմիտե ներկայացվում են հետևյալ փաստաթղթերը.

- Ղեկավարի դիմումը (Հավելված 2),
- Համակարգում ձևավորված և ծածկագիր ստացած Հայտի տիտղոսաթերթը, ծախսերի նախահաշիվը (այսուհետ՝ Նախահաշիվ),
- Կազմակերպության գիտական (գիտատեխնիկական) Խորհրդի եզրակացությունը,
- Խմբի կատարողների անձնագրերի, ինչպես նաև կրթական վերջին աստիճանի դիպլոմի պատճենները, իսկ ասպիրանտ կամ ուսանող հանդիսանալու դեպքում՝ տեղեկանք, որտեղ նշված են մասնագիտությունը և ուսուցման տարին:

4.3. Պահանջվող փաստաթղթերը Կոմիտե են ներկայացվում առձեռն՝ աշխատանքային օրերին ժամը 10:00-13:00 և 14:00-17:00 (Օրբելի եղբայրների 22, 7-րդ հարկ, 708 սենյակ) կամ փոստով (Երևան 0028, Օրբելի եղբայրների 22)՝ մինչև 2022 թվականի հուլիսի 8-ը ներառյալ:

4.4. Մրցույթին մասնակցության համար իտալական կողմին ներկայացվող պահանջներին կարելի է ծանոթանալ <https://www.cnr.it/en/bilateral-agreements/call-document/30002/mesra-armenia-bando-2022.pdf> հղմամբ:

5. Նախագծերի գիտական փորձաքննությունը

5.1. Հայտերը ենթարկվում են գիտական փորձաքննության. հայաստանյան կողմի ներկայացրած Հայտերի փորձաքննությունը կազմակերպում է Կոմիտեն, իսկ իտալական կողմինը՝ ԱՀԽ-ն:

5.2. Կոմիտեում ուսումնասիրվում է Մրցույթին ներկայացված և Համակարգում ծածկագիր ստացած Հայտերի համապատասխանությունը Մրցույթի պայմաններին, ինչի վերաբերյալ տեղեկատվությունը տրամադրվում է Խորհրդի քննարկմանը: Խորհրդի

որոշմամբ հաստատվում է Մրցույթի պայմանները բավարարող և գիտական փորձաքննության ենթակա Հայտերի ցանկը:

5.3. Հայտը գիտական փորձաքննության է ենթարկվում առնվազն երկու փորձագետի կողմից: Փորձագետ կարող են հանդիսանալ նաև Խորհրդի անդամները: Անհրաժեշտության դեպքում Խորհուրդը հայտերի գիտական փորձաքննության համար կարող է ներգրավել անկախ փորձագետ(ներ)ի: Յուրաքանչյուր Հայտի համար Խորհրդի անդամը կամ փորձագետը լրացնում է գիտական փորձաքննության գնահատման թերթիկ (Հավելված 3):

5.4. Հայտի գիտական փորձաքննության վերջնական գնահատականը երկու փորձագետների գնահատականների միջին թվաբանականի և Խորհրդի գնահատականի գումարն է:

5.5. Հայտի երկու գնահատականների 25 և ավելի միավորներով տարբերվելու դեպքում Հայտը տրվում է երրորդ անկախ փորձագետին՝ գիտական փորձաքննության: Այդ դեպքում գիտական փորձաքննության վերջնական գնահատականը երեք փորձագետների՝ երկու իրար մոտ գնահատականների միջին թվաբանականն է: Առաջին երկու գնահատականների և երրորդ գնահատականի հավասար տարբերությունների դեպքում գիտական փորձաքննության վերջնական գնահատականը երկու առավելագույն գնահատականների միջին թվաբանականն է:

5.6. Գիտական փորձաքննության ժամանակ գնահատվում են Թեմայի գիտական կամ գիտատեխնիկական նորույթը, արդիականությունը, իրականացման նախադրյալները, ղեկավարի և խմբի ձեռքբերումները գիտության տվյալ բնագավառում, նրանց մասնագիտական որակավորման համապատասխանությունը թեմային, աշխատանքի ծավալի, իրականացման ժամկետների և նախահաշվի հիմնավորվածությունը, միջազգային համագործակցության մակարդակը, եվրոպական հետազոտական տարածքին ինտեգրման հեռանկարները, գիտության տվյալ բնագավառի առանձնահատկություններից բխող այլ հարցեր:

5.7. Հայաստանյան և իտալական կողմի ղեկավարների և հայաստանյան կատարողների մասնագիտական որակավորումը գնահատվում է համաձայն Գիտական գործունեության արդյունավետության ցուցանիշի որոշման մեթոդաբանության (Հավելված 4):

5.8. Կոմիտեի, Խորհրդի և փորձագետների կողմից Հայտի բովանդակության, գիտական փորձաքննության ընթացքի և արդյունքի վերաբերյալ տեղեկությունների տրամադրումն այլ անձանց արգելվում է՝ համաձայն «Գիտական և գիտատեխնիկական

փորձաքննության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված դրույթների:

- 5.9. Գիտական փորձաքննության ավարտից հետո Կոմիտեն Հայտերի վերջնական գնահատականների նվազման կարգով ձևավորում է վարկանիշային ցանկ և ներկայացնում Խորհրդի քննարկմանը:
- 5.10. Խորհուրդը Կոմիտեի նախագահին է ներկայացնում Հայտերի գնահատականների վերջնական վարկանիշային ցանկը:
- 5.11. Ֆինանսավորման երաշխավորված Թեմաների ընդհանուր քանակը որոշվում է՝ հիմնվելով Կոմիտեի և ԱՀԽ փորձաքննության արդյունքների վրա և հաշվի առնելով կողմերի ֆինանսական հնարավորությունները: Կոմիտեի նախագահը հաստատում է Թեմաների ու դրանց ղեկավարների ցանկը՝ նշելով յուրաքանչյուր Թեմայի կատարման համար նախատեսվող ֆինանսական հատկացման չափը:
- 5.12. Կոմիտեն Համակարգի միջոցով Խմբերի ղեկավարներին տրամադրում է գիտական փորձաքննության արդյունքները, որոնք ներառում են փորձագիտական եզրակացությունը (ապահովելով փորձագետի անանունությունը), Խորհրդի գնահատականը, շեմային գնահատականը, Հայտի գիտական փորձաքննության վերջնական գնահատականը:
- 5.13. Կոմիտեն կազմակերպությանը տրամադրում է տվյալ կազմակերպությունից ներկայացված և ֆինանսավորման երաշխավորված Թեմաների ցանկը, ղեկավարների ցուցակը և յուրաքանչյուր Թեմայի կատարման համար նախատեսված ֆինանսավորման ծավալը:
- 5.14. Մրցույթի արդյունքում ֆինանսավորման երաշխավորված Թեմաների և դրանց ղեկավարների ցանկը տեղադրվում է Կոմիտեի պաշտոնական կայքում:
- 5.15. Սույն Մրցույթի արդյունքների բողոքարկման փուլ նախատեսված չէ:

6. Այլ դրույթներ

- 6.1. Կոմիտեի և ֆինանսավորման երաշխավորված Թեմայի ղեկավարի միջև կնքվում է գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության պայմանագրային թեմաների իրականացման համար պետության կողմից դրամաշնորհի ձևով տրամադրվող ֆինանսական աջակցության գումարների օգտագործման մասին պայմանագիր:

- 6.2. Ֆինանսավորման երաշխավորված Թեմայի ղեկավարի և Կազմակերպության միջև կնքվում է ծառայությունների մատուցման պայմանագիր («Վերադիր ծախսեր» հողվածով նախատեսված գումարի չափով), որի պատճենը ներկայացվում է Կոմիտե:
- 6.3. Հայաստանյան գիտական խմբի տարեկան ֆինանսավորման առավելագույն ծավալը կազմում է 2500.0 հազ. դրամ, որի առնվազն 70 տոկոսը պետք է ուղղվի գործուղումներին:
- 6.4. Գործուղումների համար նախատեսվող գումարը կարող է օգտագործվել ինչպես համագործակցող իտալական կազմակերպություն այցելության համար, այնպես էլ Հայաստանի Հանրապետությունում: Օտարերկրյա այցելությունները պետք է նախատեսվեն առնվազն 3 օր տևողությամբ:
- 6.5. «Սարքեր, նյութեր և ծառայություններ» ենթահողվածով կարող են նախատեսվել գիտական սարքավորումների, հետազոտությունների ընթացքում օգտագործվող նյութերի ձեռքբերման և/կամ ծառայությունների ծախսեր: Սարքավորումների, նյութերի և ծառայությունների անհրաժեշտությունը պետք է հիմնավորել Նախահաշվի մեկնաբանության մեջ:
- 6.6. Նախահաշվի «Վերադիր ծախսեր» հողվածով նախատեսվում են գիտական կազմակերպության (բուհի) տնօրենի (ռեկտորի) իրավասությանը թողնված ֆինանսական միջոցները, որոնցով տնօրենը (ռեկտորը) ապահովում է գիտական կազմակերպության (բուհի գիտական մասի) գործունեությունը և ստեղծում Նախագծի կատարման համար անհրաժեշտ պայմաններ: Վերադիր ծախսերը չպետք է գերազանցեն 100 հազար ՀՀ դրամը 24 ամսվա կտրվածքով:
- 6.7. Մինչև երկու շաբաթ տևողությամբ գործուղումների համար օրապահիկը և գիշերավարձը պետք է հաշվարկել ըստ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2005 թվականի դեկտեմբերի 29-ի N 2335-Ն որոշմամբ սահմանված ծախսերի չափերի: Երկու շաբաթը գերազանցող գործուղումների համար Խմբի անդամները կարող են հայցել ամսական մինչև 1500,0 ԱՄՆ դոլարին համարժեք ՀՀ դրամ: Խմբի յուրաքանչյուր անդամի օտարերկրյա գործուղումների ընդհանուր ժամանակը չպետք է գերազանցի երկու ամիսը (12-ամսյա կտրվածքով):
- 6.8. Խմբի ղեկավարը կարող է դիմել Կոմիտե՝ համարժեք փոփոխություն կատարելու՝ ըստ տարիքային խմբի և գիտական գործունեության արդյունավետության ցուցանիշի, կամ Խմբի կատարողների թիվը մեկով կրճատելու միջնորդությամբ՝ ներկայացնելով համապատասխան հիմնավորում: Խմբի կատարողների թվի կրճատման դեպքում Խմբի

ղեկավարի և Կոմիտեի միջև կնքվում է պայմանագրի գնի փոփոխության մասին համաձայնագիր:

ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՎ ԳԻՏԱՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՆԵՐԸ ԵՎ ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ՝ ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆ ԴԱՍԻՉՆԵՐՈՎ

Բաժին 1

1. ԲՆԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- 1.2. Ինֆորմատիկա և համակարգչային գիտություններ
- 1.3. Ֆիզիկա և աստղագիտություն
- 1.4. Քիմիա
- 1.6. Կենսաբանական գիտություններ

Բաժին 2

4. ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- 4.1. Անասնաբուծություն, անասնաբուժություն
- 4.2. Բուսաբուծություն
- 4.3. Հողագիտություն, ագրոքիմիա, բույսերի պաշտպանություն
- 4.4. Գյուղատնտեսական կենսատեխնոլոգիա

5. ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- 5.1. Հոգեբանություն
- 5.2. Տնտեսագիտություն և գործարարություն
- 5.3. Մանկավարժական գիտություններ
- 5.4. Սոցիոլոգիա
- 5.5. Իրավունք
- 5.6. Քաղաքական գիտություններ
- 5.7. Սոցիալական և տնտեսական աշխարհագրություն
- 5.8. Զանգվածային լրատվություն և հաղորդակցություն

6. ՀԱՅԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՀՈՒՄԱՆԻՏԱՐ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- 6.1. Պատմություն, հնագիտություն
- 6.2. Լեզվագիտություն, գրականագիտություն
- 6.3. Փիլիսոփայություն, էթիկա
- 6.4. Աստվածաբանություն, կրոնագիտություն
- 6.5. Արվեստագիտություն

ՆԱԽԱԳԾԻ ԱՆՈՏԱՑԻԱ

Համառոտ ներկայացնել նախագծի նպատակներն ու խնդիրները՝ հայերեն և անգլերեն

ՆԱԽԱԳԻԾ

1. Անուագիա

2. Խնդրի արդի վիճակի վերլուծություն

3. Թեմայի գիտական նպատակները և խնդիրները

4. Հետազոտական ծրագիրը

5. Իրականացման եղանակները, մեթոդները

6. Օրացուցային պլանը (ըստ եռամսյակների)

7. Իտալական կողմի հետ համագործակցության նախադրյալները, նպատակահարմարությունը և ակնկալվող արդյունքները

8. Տվյալ ուղղությամբ իմբի ունեցած ձեռքբերումները (առկա և անհրաժեշտ նյութական ռեսուրսները)

9. Եվրոպական հետազոտական տարածքին ինտեգրման հեռանկարները

10. Ակնկալվող արդյունքների քանակական և որակական ցուցանիշները (հրապարակումներ, գիտաժողովներ, նորարարական կարողության կիրառություն (տեխնոլոգիական ներդրում, ցուցադրում, փորձնական նմուշ, նախապիպ և այլն), մրավոր սեփականության տնօրինում (արտոնագիր, հեղինակային իրավունք և այլն))

11. Օգտագործված գրականության ցանկը

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ,
ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿՈՄԻՏԵԻ
ՆԱԽԱԳԱՀ ՊԱՐՈՆ Ս. ՀԱՅՈՅՅԱՆԻՆ

ՔԱՂԱՔԱՑԻ _____
(անուն հայրանուն)
_____ ից
(ազգանուն)
_____
(հասցե)
_____
(հեռախոս)

Դ Ի Մ ՈՒ Մ

Խնդրում եմ ընդունել գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության պայմանագրային (թեմատիկ) ֆինանսավորման շրջանակներում հայ-իտալական համատեղ թեմաների աջակցության «ՀՀ ԿԳՄՍՆ ԳԿ - ԻՀ ԱՀԽ - 2023» միջազգային մրցույթին ----- ծածկագրով ներկայացված Հայտը:

Դիմող՝ _____ (_____)
(ստորագրություն) (անուն ազգանուն)

« ____ » _____ 2022 թ.

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԹԵՐԹԻԿ

Հարցաշարի յուրաքանչյուր հարցի պատասխանը տրվում է թվային գնահատականով, առավելագույնը 5 միավոր (0.5 միավորի ճշտությամբ)՝ հետևյալ սկզբունքով.

5	Գերազանց: Պատասխանը լիովին համապատասխանում է առաջադրված պահանջներին և թերություններն աննշան են:
4	Շատ լավ: Հարցի պատասխանն առաջադրված պահանջներին համապատասխանում է որոշակի վերապահումներով:
3	Լավ: Պատասխանն ընդհանուր առմամբ բավարարում է առաջադրված պահանջներին, թեև կան նաև զգալի թվով անհամապատասխանություններ, որոնք սակայն շտկելի են:
2	Միջին: Հարցի պատասխանը բավարար չէ դրա վերաբերյալ ամբողջական կարծիք կազմելու համար:
1	Վատ: Պատասխանը ներկայացված է մակերեսորեն և խիստ անորոշ:
0	Շատ վատ: Հարցի պատասխանը բացակայում է կամ այն չի կարող որոշվել տեղեկատվության բացակայության պատճառով:

Հարցաշար փորձագետի

1.	Արդի վիճակի վերլուծություն: Որքանո՞վ է համապարփակ վերլուծված ոլորտի արդի վիճակը:	
2.	Ծրագիր: Որքանո՞վ են հստակ ձևակերպված գիտական ծրագիրը և դրանով լուծվելիք խնդիրներն ու նպատակները:	
3.	Նորույթ: Որքանո՞վ է նոր ու հեռանկարային առաջարկվող գիտական թեման:	
4.	Մեթոդներ: Որքանո՞վ են առաջարկվող մեթոդները համապատասխանում գիտական ծրագրին:	
5.	Նախագծի պլանավորում: Որքանո՞վ են համապատասխանում գիտական ծրագրի իրականացման փուլերը հետազոտության նպատակներին համապատասխան և որքանո՞վ են դրանք իրատեսական:	
6.	Իրականացման նախադրյալներ: Մարդկային ներուժ: Որքանո՞վ է համապատասխանում խմբի անդամների թվաքանակն ու մասնագիտական որակավորումը նախագծի իրականացմանը: Որքանո՞վ են բավարար առկա և (կամ) ձեռքբերվելիք ռեսուրսները նախագծի իրականացման համար:	
7.	Նորարարական բնույթ: Որքանո՞վ է գիտական ծրագիրը նորարարական (գիտության հետագա զարգացում, տեխնոլոգիական նարտադրանքների, սիստեմների և մեթոդների բարելավում, զգալի տնտեսական կամ հասարակական ազդեցություն):	
8.	Միջազգային համագործակցություն: Որքանո՞վ է հստակ հիմնավորված միջազգային համագործակցության անհրաժեշտությունը և արդյո՞ք այն կարող է ունենալ շարունակական բնույթ:	
9.	Միջգիտակարգային բնույթ: Արդյո՞ք Ծրագրի իրականացման ընթացքում նախատեսվում են տվյալ բնագավառին հարակից կամ այլ բնագավառներին առնչվող հետազոտություններ:	
10.	Արդյունքների տնօրինում: Որքանո՞վ է հստակ ձևակերպված հետազոտության արդյունքների տնօրինումը (այդ թվում գիտահանրամատչելի) և որքանո՞վ են ակնկալվող արդյունքները համապատասխանում ֆինանսավորման ծավալներին (արդյունքների հրապարակում (ամսագրեր, գիտաժողովներ և այլն), նորարարական կարողության կիրառություն (տեխնոլոգիական ներդրում, ցուցադրում, փորձնական նմուշ, նախատիպ և այլն), մտավոր սեփականության տնօրինում (արտոնագիր, հեղինակային իրավունք և այլն):	
	Փորձագետի գնահատականը (10) գնահատականների գումարը)	

Փորձագետի մեկնաբանություններ (ծավալը չի սահմանափակվում)

Նախագծի ներկայացման գնահատման մեկնաբանություն
(հարցաշարի 1-5 կետեր)

Հետազոտության իրականացման գնահատման մեկնաբանություն

(հարցաշարի 6-10 կետեր)

Հարցաշար Խորհրդի

1.	Հետազոտության ղեկավարում: Ղեկավարի մասնագիտական որակավորումը՝ ըստ գիտական գործունեության արդյունավետության ցուցանիշի (Հավելված 4)	
2.	Կատարողների կազմ: Կատարողների մասնագիտական որակավորումը՝ ըստ գիտական գործունեության արդյունավետության ցուցանիշի:	
3.	Համագործակցող խումբ: Իտալական կողմի ղեկավարի մասնագիտական որակավորումը՝ ըստ գիտական գործունեության արդյունավետության ցուցանիշի:	
4.	Արդիականություն: Որքանո՞վ է գիտական ծրագիրը համապատասխանում ոլորտի արդի վիճակին՝ հաշվի առնելով նաև գիտխորհրդի եզրակացությունը:	
5.	Նախահաշիվ: Որքանո՞վ է համապատասխանում փոխայցելությունների պլանավորումը գիտական ծրագրի նպատակներին և որքանո՞վ է հիմնավորված ծախսերի նախահաշիվը:	
6.	Շահեկանություն: Որքանո՞վ է շահեկան տվյալ թեմայի իրականացումը ՀՀ-ում տվյալ ուղղության զարգացման հեռանկարների տեսակետից:	
7.	Եվրոպական հետազոտական տարածքում ինտեգրման հեռանկարներ: Որքանո՞վ է առաջարկվող գիտական ծրագիրը համապատասխանում ԵՄ «Հորիզոն Եվրոպա» հետազոտությունների և նորարարությունների շրջանակային ծրագրի գերակայություններին և որքանո՞վ է այն հեռանկարային շրջանակային ծրագրին ներկայացնելու դիտանկյունից:	

Մեկնաբանություն (հարցաշարի 1-7 կետեր)

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
ԳԻՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՎԵՏՈՒԹՅԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇԻ ՈՐՈՇՄԱՆ

**Գիտական գործունեության արդյունավետության ցուցանիշը (այսուհետ՝ ԳԳԱՑ՝ E)
որոշվում է ըստ հետևյալ բաղադրիչների՝**

1) **Գիտական ամսագրերի հրապարակումների¹:** Հրապարակում գիտական ամսագրում՝ հոդված (Article) կամ ակնարկ (Review)՝ Web of Knowledge, Scopus, ՀՀ ԿԳՄՍՆ բարձրագույն որակավորման կոմիտեի (այսուհետ՝ ԲՈԿ) ցանկերում ընդգրկված ամսագրում, ինչպես նաև այդ ցանկերում չընդգրկված, բայց գրախոսվող ու մատենագրվող ամսագրում: Բեալի ցանկերում (Beall's list) ներառված կեղծ կամ «գիշատիչ» հրատարակչություններում հրատարակված աշխատությունները հաշվի չեն առնվելու:

Յուրաքանչյուր հոդվածի համար՝

$$E_1 = \sum IF \left(\frac{1}{N} \right)^{1/3}$$

որտեղ՝

N՝ ընդհանուր համահեղինակների թվաքանակ,

IF՝ ամսագրի տվյալ տարվա ազդեցության գործակիցը (այսուհետ՝ ԱԳ)՝ ըստ «Institute for Scientific Information (ISI JCR)»-ի տվյալների,

0.2-ից ցածր **IF-ի** դեպքում նրան վերագրվում է՝

0.20՝ ԱԳ ունեցող կամ ԱԳ չունեցող, բայց միջազգային գիտատեղեկատվական շտեմարաններում («Science Citation Index Expanded(SCIE)», «Emerging Sources Citation Index(ESCI)» կամ «Scopus») ընդգրկված ամսագրում գիտական հրապարակման դեպքում,

0.15՝ ԱԳ չունեցող, միջազգային գիտատեղեկատվական շտեմարաններում («SCIE», «AHCI», «SSCI», «ESCI» կամ «Scopus») չընդգրկված, բայց ՀՀ ԲՈԿ-ի ցանկում ընդգրկված գիտական հրապարակման դեպքում,

0.075՝ ԱԳ չունեցող, միջազգային գիտատեղեկատվական շտեմարաններում («SCIE», «SSCI», «ESCI», «AHCI» կամ «Scopus») չընդգրկված, ինչպես նաև ՀՀ ԲՈԿ-ի ցանկերում չընդգրկված, բայց գրախոսվող ամսագրերում գիտական հրապարակման դեպքում:

«Հայագիտություն և հումանիտար գիտություններ» բնագավառների համար՝

1.00-ից ցածր **IF-ի** դեպքում նրան վերագրվում է՝

1.00՝ ԱԳ ունեցող կամ ԱԳ չունեցող, բայց միջազգային գիտատեղեկատվական շտեմարաններում («Science Citation Index Expanded (SCIE)», «Social Sciences Citation Index (SSCI)», «Emerging Sources Citation Index (ESCI)», «Arts & Humanities Citation Index (AHCI)») ընդգրկված ամսագրերում գիտական հրապարակման դեպքում,

0.50՝ ԱԳ չունեցող, «SCIE», «SSCI», «ESCI», «AHCI» հղման համակարգերում չընդգրկված, բայց «Scimago Journal & Country Ranking (SJR)» հղման համակարգում ընդգրկված ամսագրի դեպքում,

0.15՝ ԱԳ չունեցող, «SCIE», «SSCI», «AHCI», «ESCI» կամ «Scopus» հղման համակարգերում չընդգրկված, բայց ՀՀ ԲՈԿ-ի ցանկում ընդգրկված ամսագրի, ինչպես նաև արտասահմանյան հայագիտական ամսագրերի դեպքում,

¹ 1-ին և 2-րդ կետերով ներկայացված տարեկան հրապարակումների ընդհանուր քանակը չպետք է գերազանցի 24-ը:

0.075` ԱԳ չունեցող, «SCIE», «SSCI», «AHCI», «ESCI» կամ «Scopus» հղման համակարգերում, ինչպես նաև ԲՈԿ-ի ցանկում չընդգրկված, բայց գրախոսվող ամսագրերում գիտական հրապարակման դեպքում:

2) **Մենագրությունների, կոլեկտիվ մենագրությունների, գիտական հրապարակումների, նյութերի ժողովածուների հրապարակումների**²: Մենագրություն, կոլեկտիվ մենագրություն կամ գիտական հրապարակում՝ գիտական կազմակերպության կամ բարձրագույն ուսումնական հաստատության գիտական խորհրդի երաշխավորություն ունեցող, որևէ մեկ գիտական թեմայի նվիրված, գիտական հանրության համար նախատեսված, առնվազն 5 տպագրական մամուլ³ ծավալ ունեցող և «ISBN» ունեցող հրապարակում: Նյութերի ժողովածու՝ գիտական կազմակերպության կամ բարձրագույն ուսումնական հաստատության գիտական խորհրդի երաշխավորություն ունեցող, մեկ կամ հարակից մի քանի գիտական թեմաների նվիրված և «ISBN» ունեցող հրապարակում: Նյութերի ժողովածուները ներառում են նաև մշակութային արժեքների և պատմական փաստաթղթերի գիտականորեն պատրաստված և/կամ գիտական նկարագրություն պարունակող հրապարակումները:

Բեալի ցանկերում (Beall's list) ներառված կեղծ կամ «գիշատիչ» հրատարակչություններում հրատարակված աշխատությունները հաշվի չեն առնվելու:

Յուրաքանչյուր մենագրության, կոլեկտիվ մենագրության, գիտական հրապարակումների կամ հոդվածի համար`

$$E_2 = \begin{cases} \sum B \frac{P_{SH}}{N^{1/3}} \\ \sum \frac{CA}{N^{1/3}} \end{cases}$$

որտեղ`

B=0,30` Web of Science գիտատեղեկատվական հարթակի գրքերի հղման ինդեքսի (Book Citation Index) հրատարակիչների ցանկում ներառված հրատարակչություններում հրատարակված մենագրություն, կոլեկտիվ մենագրություն կամ գիտական հրապարակում,

CA=0,75` արտերկրում հրատարակված մենագրություն, կոլեկտիվ մենագրություն կամ գիտական հրապարակում (օտար լեզվով կամ հայերեն),

CA=0,5` ՀՀ-ում հրատարակված մենագրություն, կոլեկտիվ մենագրություն կամ գիտական հրապարակում (օտար լեզվով կամ հայերեն), կամ (Book Citation Index) հրատարակիչների ցանկում ներառված հրատարակչություններում հրատարակված գրքի գլուխ կամ հոդված ժողովածուում, կամ մշակութային արժեքների և պատմական փաստաթղթերի գիտականորեն պատրաստված հրապարակում արտասահմանում,

CA=0,3` մշակութային արժեքների և պատմական փաստաթղթերի գիտականորեն պատրաստված հրապարակում ՀՀ-ում,

CA=0,15` հոդված արտերկրում օտար լեզվով հրատարակված հոդվածների ժողովածուի մեջ,

CA=0,075` հոդված ՀՀ-ում հրատարակված հոդվածների ժողովածուի մեջ (օտար լեզվով կամ հայերեն),

P_{sh}` ծավալ (տպագրական մամուլ)³:

²Երկրորդ կետով ներկայացված հրապարակումների դասակարգման (մենագրություն, նյութերի, հոդվածների ժողովածու) վերաբերյալ վերջնական որոշումն ընդունվում է Կոմիտեի կողմից: Չեն գնահատվում բառարանները, կատալոգները, դասագրքերը, կենսագրականները, ինչպես նաև ժողովածուների, գիտաժողովների նյութերի կամ այլ աշխատությունների խմբագրումը և/կամ կազմումը:

³Մեկ տպագրական մամուլը համարժեք է A4 ֆորմատի 16 էջ տեքստի: